

„Jó szavaim gyöngysorok voltak, a viselésben fényesedtek.”

(Sütő András)

Magyar nyelvi versenyfeladatok

5. osztály

2020. november 26.

Név:.....

Iskola:.....

1. Véletlenül szétvágtam a következő kommunikációval kapcsolatos mondatokat. Keresd meg az összetartozó részeket, majd dönts el az állításokról, hogy azok igazak vagy hamisak (I, H)! A megoldáshoz használd a táblázatot! 10 pont

a)	Az üzenet feladója és a címzettje	1. de nem élőszóban zajlik.
b)	A hangulatjelek olyan kódok,	2. annak alkalmazása a nyelv.
c)	Az emberi kommunikáció alapja a beszéd,	3. nem cserélhet szerepet.
d)	A kapcsolatfelvétel tükrözi	4. a szereplők egymáshoz való viszonyát.
e)	A diákok közötti órai levelezés verbális kommunikáció,	5. amelyek akár egész mondatokat helyettesíthetnek.

betűjelzés	a	b	c	d	e
sorszám					
I vagy H					

2. Egészítsd ki a sarkított mondatokat hasonló hangzású szavak toldalékolt alakjaival!

(Segítségül a három szótó: hely, szív, fárad.)

6 pont

Ebben a _____ minden házban lealább öt _____ van.

Balázs nem _____, ha meg kell _____ a tanácsot.

A _____ nem _____ legyőzni.

3. Írd le minden lehetséges helyen elválasztva a következő szavakat!

10 pont

pénzsóvár _____ findzsa _____

megalkuvó _____ együgyű _____

Winnetou _____ Veér _____

Áprily _____ négyszögöles _____

szaxofonos _____ Czuczor _____

4. Két új tanuló érkezett az osztályba, akik ikrek: Kovács Anita és Ábel. Hányadik helyre kerülnek az elektronikus naplóban? A névsorban az azonos betűvel kezdődő családnevek:

15. Kanizsai Dóra 16. Kiss Ervin 17. Koós Vanda 18. Kovách Zoé 19. Kováts Adél

Anita a _____, Ábel a _____. Miért? _____ 3 pont

5. Azt a házi feladatot kapták a gyerekek, hogy gyűjtsenek növényneveket, amelyekben szerepel a j vagy az ly. Egyikük ezeket írta. Pótold a hiányzó betűket!

10 pont

cser__e, gó__ahír, tu__a, petrezse__em, per__e, pa__zsika, zsá__a, fo__ondár, ma__oránna, má__va

6. Egészítsd ki a következő állandósult szókapcsolatokat, és nevezd meg a fajtájukat! 6 pont

Savanyú a _____.

A _____ négy lába van, mégis megbotlik. _____

Kerülgeti, mint _____ a forró kását. _____

7. Toldalékold, majd írd le helyesen a következő szavakat úgy, hogy a megadott mássalhangzó-törvény érvényesüljön bennük! Csak a következő toldalékokat használhatod: -val/-vel, -j, -t, -ban/-ben!

7 pont

lány írásban jelölt teljes hasonulás _____

marad összeolvadás _____

edzel írásban jelölt teljes hasonulás _____

az zöngéesség szerinti részleges hasonulás _____

áll teljes hasonulás _____

külön képzés helye szerinti részleges hasonulás _____

8. Totó (Az „X” mindkét válasz helyességét vagy helytelenségét jelenti.)

14 pont

1.	csekkönyv	csekk-könyv	
2.	dicséret	dicséret	
3.	szinonima	szinoníma	
4.	szolid	szolid	
5.	milligram	miligramm	
6.	áldd	álld	
7.	tanusít	tanúsít	
8.	fenntartó	fentartó	
9.	zsüri	zsúri	
10.	szimmetrikus	szimmetrikus	
11.	efelől	effelől	
12.	bridzsel	bridzsel	
13.	edzz	eddz	
+1	méhhel	méhvel	

9. Húzd alá a kakukktójást! A toldalékokat jelentéstani szempontból vizsgáld! Írj rövid indoklást!

6 pont

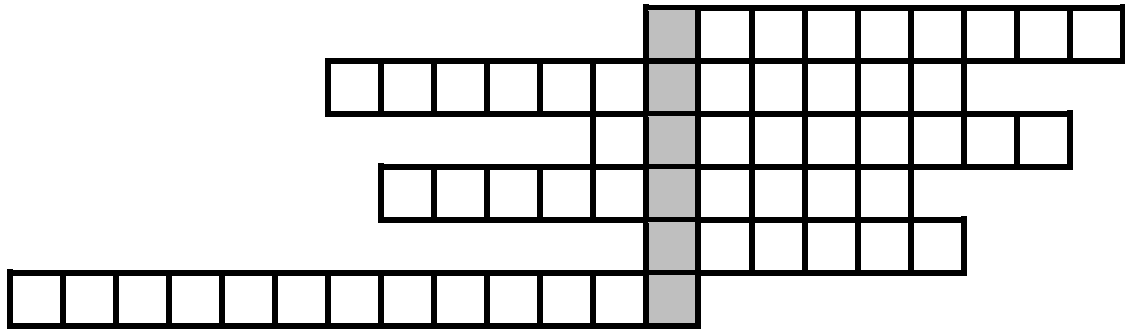
a) -ó, -ul, -ség, -val _____

b) -t, -tt, -na, -be _____

c) -t, -k, -j, -nak _____

10. Keresztrejtvény

8 pont

1. Így nevezzük a mássalhangzók egymásra hatásának egyik fajtáját.
 2. Célja az információcsere, a tájékoztatás, az érzelmek kifejezése, a kapcsolattartás.
 3. A fogalmazás leghosszabb része.
 4. Az ilyen szó hangalakjából következtetünk a jelentésére.
 5. Az összetett szó egyik része.
 6. Az egyik helyesírási alapelvünk. A megoldás: _____
- Írj egy példát a megoldásban található hangtani jelenségre! _____

11. Oldd meg a következő regényrészlethez kapcsolódó feladatokat!

20 pont

Harry örült, hogy ebéd után végre elhagyhatta a kastélyt, és kimehetett a szabadba. Az előző esti eső óta kitisztult az idő; felhőtlen, sápadtszürke ég borult fölénk, s lábuk alatt nedvesen süppedt a fű, mikor elindultak életük első legendás lények gondozása órájára.

Ron és Hermione nem álltak szóba egymással. Harrynek se sok kedve volt beszélgetni, így hát némán baktattak a lankás pázsiton a Tiltott Rengeteg szélén álló vadörkunyhó felé. Félúton járhattak, amikor megpillantottak három túlságosan is jól ismert alakot – erről jutott csak eszükbe, hogy az állatgondozás-órán a mardekárosokkal együtt vesznek vészt.

(Részlet J. K. Rowling Harry Potter és az azkabani fogoly c. regényéből)

- a) részleges hasonulás (8) _____
- b) írásban jelölt teljes hasonulás (3) _____
- c) hagyomány elve (2) _____
- d) rövidülés (3) _____
- e) nyúlás (1) _____
- f) többjelentésű (1) _____
- g) azonos alakú (1) _____
- h) az összetett szavak száma _____

Elérhető pontszám: 100 pont

Elért pontszám: _____ pont